



Svenska Morganhästföreningen, SMHF

# **Rasbeskrivning av Morganhästen, SMHF**

**är en direkt översättning av avsnitt I. TYPE AND CONFORMATION i  
”The Morgan Horse Judging Standards”  
utgiven av  
American Morgan Horse Association (AMHA)**

Svenska Morganhästföreningen (SMHF)  
är medlem i:  
American Morgan Horse Association (AMHA),  
Avelsföreningen för SpecialHästRaser, ASHR samt  
Svenska Hästavelsförbundet (SH).

Svenska Morganhästföreningen (SMHF) är registerförande förening för morganhästar i Sverige.

Svenska Morganhästföreningens register över Morganhästar är godkänt av American Morgan Horse Association (AMHA) genom ömsesidigt avtal.

Detta dokument är gällande från 2013-03-23



Svenska Morganhästföreningen, SMHF

## Innehållsförteckning

1.	Liten historia och rasbeskrivning .....	3
1.1	Morganhästen, liten historia .....	3
1.2	Rasbeskrivning av Morganhästen, SMHF .....	4
1.3	SMHF:s tillägg .....	8



Svenska Morganhästföreningen, SMHF

## 1. Liten historia och rasbeskrivning

### 1.1 Morganhästen, liten historia

Morganrasens stamfader Figure föddes 1789 i Massachusetts, USA. Redan som unghäst kom han i kantorn Justin Morgans ägo genom att utgöra betalning för en skuld. Sedermera fick hingsten, och därefter den ras som uppstod, överta sin ägares namn.

Hingsten Justin Morgans härstamning anses bestå av blod från huvudsakligen den arabiska hästen och det engelska fullblodet. Ryktet om den lilla hingsten med sitt tilltalande yttre och sin kapacitet som både stark och uthållig i arbete och snabb i dåtidens tävlingar, medförde att han tillfördes många ston. Justin Morgans tre mest inflytelserika söner, Sherman Morgan, Woodbury Morgan och Bulrush Morgan, förde Justin Morgans enastående egenskaper vidare i olika delar av USA, och inom en trettioårsperiod talade man allmänt om morganhästen som ras.

Under första delen av 1800-talet utmärkte sig många morganhästar som tävlingstravare, och kom även att utgöra grunden för den amerikanska travarrasen. Morganhästen ligger också som grund för American Saddlebred Horse, Tennessee Walking Horse och finns även bakom den Amerikanska Quarterhästen.

När det Amerikanska inbördeskriget utbröt, var morganhästen ett självklart val för kavalleriet. Den amerikanska staten, som insett rasens uthållighet, styrka och stabilitet, startade en egen uppfödning av morganhästar. Idag har University of Vermont övertagit ansvaret för att föra aveln vidare.

Morganrasens organisation fullföljdes 1894, då överste Joseph Battell, efter ett mycket omsorgsfullt forskningsarbete, sammanställde det första amerikanska morganregistret. Stamboken stängdes 1948.

Morganaveln i Sverige tog sin början 1973, då ett flertal avelshästar importerades från USA av Axel Ax:son Johnson till Isaksbo stuteri i Avesta. År 2008 uppgick antalet inregistrerade morganhästar sedan den svenska stambokens öppnande 1984 till 440 hästar.



Svenska Morganhästföreningen, SMHF

## 1.2 Rasbeskrivning av Morganhästen, SMHF

All bedömning av morganhästar ska utgå från ”The Morgan Horse Judging Standards”, utgivna av American Morgan Horse Association, AMHA, gällande från april 2009 eller de senare upplagor av denna standard som utges.

Denna rasbeskrivning är en direkt översättning av ”The Morgan Horse Judging Standards”, avsnitt I. TYPE AND CONFORMATION. Vid tolkningsfrågor mellan original och översättning är originalet alltid det gällande.



Hänsyn skall tas till korrekt morgantyp och exteriör, inte bara under exteriörbedömning för hand utan också i de prestationsklasser, där regler anger att morgantyp och utseende är grundläggande för bedömningen. Standarden skall också användas till värdering av morgantyp och utseende utanför utställningsringen.

### A. Helhetsintryck.

Morganhästen är en medelstor häst med kraftfulla rörelser. Den skall vara kompakt och kraftig, men samtidigt ädel.

Förutom Morganhästens typiska fysiska karaktär, utmärker den sig genom sin uthållighet och energi, personlighet och arbetsvilja och energiska och naturliga sätt att röra sig.

### B. Exteriör rastyp och detaljbeskrivning

1. Huvudet skall vara uttrycksfullt med bred panna och stora framträdande ögon, ha rak eller svagt konkav nosrygg, fasta och fint formade läppar, stora näsborrar och välrundade ganascher. Öronen skall vara korta och välformade, ganska väl åtskilda och vaket burna. Ston får ha aningen längre öron än hingstar och valacker.
2. Svalget har utpräglad djup och skall var tillräckligt fint skuret för att möjliggöra korrekt eftergift i nacken och normal andning.
3. Halsen skall vila ovanpå en extremt välvinklad bog och ha ett djup / bredd från överdelen av manken till bogspetsen. Den skall vara förhållandevis elegant med hänsyn till kön. Den skall vara lätt välvd och skall övergå / sammansmälta mjukt med nacke och rygg. Halsens överlinje skall vara betydligt längre än underlinjen. Helst ska halsen vara så lång och högt ansatt att hästen kan hålla huvudet i en korrekt position samtidigt som hela huvudet och nosen hålls över mankens nivå. God halslängd får emellertid inte premieras före halsansättning, utan rastypens balans och harmoni beror på övergången mellan rygg och hals. Hingstar skall ha mer utvecklade mankam än ston och valacker. En sent kastrerad valack får vara mer lik en hingst.
4. Manken skall vara framträdande och övergå i rygglinjen i harmoniskt förhållande med bogens lutning.
5. Bålen skall vara kompakt, väl slutet med kort rygg, bred länd, djupa flanker, välrundad bröstorg, långt och välmusklat kors med högt ansatt svans, som bärs graciöst och rakt. Svag, sänkt eller lång rygg är allvarliga fel. Korset skall inte ligga högre än manken. Onaturligt burens svans skall bestraffas. I onaturligt burens svans innefattas uppenbara fall av att svansen manipulerats och / eller har en onormal vinkel, är livlös eller sned (vriden eller krökt). Domare är skyldiga att tillse att svansar som bärs vertikalt med en onaturlig vinkel straffas strängt.



Svenska Morganhästföreningen, SMHF

6. Bakknäna skall vara placerade lågt och rakt framåt. Veka eller instabila bakknän skall dömas strängt.
7. Benen skall vara raka och starka, med korta skenor, platta ben samt ge en känsla av kraft och elegans. Underarmarna skall vara ganska långa i förhållande till skenorna. Kotorna skall ha tillräcklig vinkling för att medge ett lätt och spänstigt steg.
8. Bakbenens sundhet och struktur är av ytterst stor betydelse för urvalet av en hållbar och atletisk häst. Domare måste vara särskilt noga med att bestraffa svagheter i detta område. Varje tecken på dålig vinkling av haser, krokhas eller kohasighet måste anses vara allvarliga fel. Felaktig vinkling av baknä och has motiverar en mycket noggrann granskning av hela bakbenskonstruktionen och bör inte tolereras bland avelsdjur eller klassvinnare.
9. Hovarna skall vara proportionella till hästens storlek, runda, öppna i trakterna, ha konkav sula, samt ha bra hornkvalitet.
10. Sett framifrån skall bröstet vara välutvecklat. Frambenen skall vara placerade lodrätt mot marken och sluta tätt mot kroppen.
11. Sedd från sidan skall överlinjen representera en mjuk kurva från nacke till svans och ge intryck av att halsen snarare är placerad ovanpå manken än framför den, och övergå i en kort, rak rygg och ett väl liggande kors som rundas av mot välmusklade lår. Svansen skall vara högt ansatt och bäras väl välvd. På en vuxen häst får korset inte vara högre än manken. Bålens underlinje skall vara lång och bålen djup från bröstkorg till flanker. Den extremt vinklade bogen medför att överarmen hålls något mera lodrätt än hos andra raser och att frambenen placeras tämligen långt fram på bålen. Frambenen skall vara raka och vinkelräta mot marken. Då hästen står med bakbenen rakt under sig, skall en vertikal linje kunna dras från bärbensknölen genom hasspetsen och vidare längs skenans baksida.
12. Sett bakifrån skall korset vara välrundat, lår och skanker välmusklade. Bakbenen skall vara raka. Skanken skall vara tämligen lång i förhållande till skenan. Morganhästen skall uppvisa god välvning av bröstkorgen och en välrundad bakdel. Smal / snörd bröstkorg är icke önskvärd.
13. Mankhöjden varierar huvudsakligen från 145 till 158 cm (14,1 – 15,2 hands), men individuella variationer både under och över förekommer.
14. Hästen skall som helhet ge ett starkt och hållbart intryck.
15. Fyraåriga och äldre hingstar ska ha fullt utvecklad hingstkaraktär. Vuxna hingstar ska ge ett utpräglat maskulint intryck och båda testiklarna ska vara nere och normala. Ston skall ha ett feminint utseende.
16. Färg på hårrem och ögon ska inte ha någon betydelse vid bedömning.
17. Vid bedömning skall ingen diskriminering ske av hästar som är märkta / frysmärkta.

**C. Utstrålning och personlighet:**

Andra för Morganhästen utmärkande drag innefattar att hästen ska vara:

- |             |                  |
|-------------|------------------|
| 1. Livlig   | 5. Lättlärd      |
| 2. Uthållig | 6. Stolt         |
| 3. Energisk | 7. Lätthanterlig |
| 4. Alert    |                  |



Svenska Morganhästföreningen, SMHF

#### D. Några exteriöra fel:

##### 1. Fel och osundhet beträffande huvudet

- |                                       |                                |
|---------------------------------------|--------------------------------|
| a. Grovt eller alldagligt huvud       | h. Smalt, långt huvud          |
| b. Långa, grova öron                  | i. Konvex nosrygg              |
| c. Sloköron                           | j. Små näsborrar               |
| d. Alltför brett mellan öronen        | k. Anfäddhet / andningsproblem |
| e. Grisögon (små, djupt belägna ögon) | l. Hingst utan maskulinitet    |
| f. Överbett                           | m. Ston utan femininitet       |
| g. Grov mule                          |                                |

Morganhästens huvud är ett av de mest distinkta kännetecknen hos rasen. Vilket som helst av de ovan nämnda felen är allvarliga avvikelser och skall bestraffas vederbörligen.

##### 2. Fel beträffande halsen

- |                       |                  |
|-----------------------|------------------|
| a. Hjorthals          | d. Kort hals     |
| b. Nedfallen späckkam | e. Underhals     |
| c. Grovt svalg        | f. Rak överlinje |

Dessa fel inverkar menligt på nackens eftergift och minskar skönheten och prestationsförmågan hos hästen.

##### 3. Fel beträffande manken

- |              |                       |
|--------------|-----------------------|
| a. Framtung  | c. Lansmärke (yxhugg) |
| b. Låg manke | d. Grov manke         |

Bra manke är mycket viktig. Brister beträffande manken skall bestraffas med hänsyn till graden.

##### 4. Fel beträffande bogarna

- |              |                   |
|--------------|-------------------|
| a. För korta | c. Dålig vinkling |
| b. För raka  |                   |

##### 5. Fel beträffande bålen

- |                |                    |
|----------------|--------------------|
| a. Sänkt rygg  | e. Svag ländrygg   |
| b. Smalt bröst | f. Grund i bålen   |
| c. Karprygg    | g. Snörd bröstborg |
| d. Lång rygg   | h. Uppdragen buk   |

Vilket som helst av dessa fel avviker allvarligt från god exteriör och bör bestraffas.

##### 6. Fel beträffande korset

- |                          |                        |
|--------------------------|------------------------|
| a. Högt kors             | d. Sluttande kors      |
| b. Kort kors             | e. Låg svansansättning |
| c. Otillräcklig muskling | f. Alltför långt kors  |

Om korset är högre än manken sammanfaller det ofta med en sänkt rygg. Ett kort kors inverkar menligt på bakbenens steglängd. Otillräcklig muskling förhindrar påskjut. Ett sluttande kors och låg svansansättning ger hästen ett obalanserat intryck. Dessa fel skall bestraffas med hänsyn till dess grad.



Svenska Morganhästföreningen, SMHF

7. Fel, brister och osundhet beträffande ben och hovar

- |                                    |                            |
|------------------------------------|----------------------------|
| a. Tecken på fång                  | o. Markvid eller marktrång |
| b. Spatt                           | p. Krokhas                 |
| c. Ringkota                        | q. Kohasig                 |
| d. Tuppspatt                       | r. Grova haser             |
| e. Parellellförskjuten i framknäna | s. Spattknöl               |
| f. Bockbent                        | t. Harhas                  |
| g. Hjulbent                        | u. Piphas                  |
| h. Knipt under knät                | v. Armbågsbursit           |
| i. Långa skenor                    | x. Senskidegalla vid hasen |
| j. Runda ben                       | y. Gallor                  |
| k. Raka kotor                      | z. Platthov                |
| l. Tåvid eller tåtrång             | å. Veka kotor              |
| m. Trånga trakter                  | ä. Björnfot                |
| n. Hovbroskförbening               | ö. Överben                 |

Alla av de ovan nämnda felen, bristerna och osundheterna påverkar funktionen och / eller intrycket. Felen ska bestraffas med hänsyn till dess grad.

8. Fel beträffande man, svans och hårrem:

- |                                  |                |
|----------------------------------|----------------|
| a. Tunn svans                    | c. Grov hårrem |
| b. Avkliad man och / eller svans |                |

Riklig, naturlig man och svans och en len och glänsande hårrem förhöjer utseendet på hästen. Domare ska bestraffa onaturligt buren svans. I onaturligt buren svans innefattas tecken på att svansen manipulerats och / eller har en onormal vinkel, livlös svans och sned svans (vriden, snett buren eller krökt). Domaren är skyldig att strängt bestraffa svansar, som bärs vertikalt med en onormal vinkel.

**E. Korrekta rörelser vid visning**

Höga benlyft får inte premieras före korrekta rörelser. Betoning skall läggas på korrekt rastyp och exteriör. Hänsyn skall tas till hästens förmåga att röra sig korrekt.

1. Skritten skall vara rask, bestämd, fyrtaktig elastisk med betoning på rörlighet i kotan.
2. Traven skall vara en tvåtaktig, diagonal gångart, livlig, elastisk, rak och samlad. Bakbensaktionen skall vara i balans med frambensrörelserna.
3. Betoning ska läggas på hästens förmåga att visa upp sig enligt 1 och 2 ovan oavsett vilken typ av skoning eller träning den fått.
4. Alla hästar ska visa gott uppförande i ringen. Sättet att röra sig och utstrålning är lika viktiga som rastypen.
5. Hästen ska presenteras på ett lugnt och samlat sätt. Den ska röra sig rakt och ärligt på spåret utan tendens att vilja byta gångart eller göra motstånd.





Svenska Morganhästföreningen, SMHF

### 1.3 SMHF:s tillägg.

#### Mankhöjd:

Mankhöjden varierar huvudsakligen från 145 till 158 cm (14,1 – 15,2 hands), men individuella variationer både under och över förekommer.

En hand är lika med 10,16 cm och en kvarts hand är lika med 2,54 cm.

hands	cm	hands	cm
14,0	142,2	15,1	154,9
14,1	144,8	15,2	157,5
14,2	147,3	15,3	160,0
14,3	149,9	16,0	162,6
15,0	152,4	16,1	165,1

#### Färger:

Alla färger är godkända. De vanligaste färgerna i Sverige är brun, fux och svart. Även de ovanligare färgerna isabell, gulbrun, gulbrunsvart, gulsvart, gulvit och pärlvit samt gulblack och musblack finns i landet.

Dokumentslut

---